

*Косолапенко Віталій Станіславович, магістрант
Науковий керівник – Птащенко Ліана Олександрівна, д.е.н., професор
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Україна)*

ПРОБЛЕМИ БІЗНЕСУ В УПРАВЛІННІ ГРОШОВИМИ КОШТАМИ ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ПОВНОМАСШТАБНОГО РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ

Під рухом грошових коштів вважається зміна залишків готівкових коштів на рахунках і в касі. В результаті різниці між всіма надходженнями грошових коштів, всіма вибуттями грошових коштів і залишками грошових коштів на початок періоду формується сума залишку на кінець періоду. Суть управління грошовими коштами полягає у забезпеченні синхронності їх надходжень та витрат, формування фінансової подушки безпеки та уникнення дефіциту грошових коштів, адже без цього підприємство може стати банкрутом.

Через російську агресію постраждала більша частина підприємств в Україні. Головними причинами порушення обігу грошових коштів є порушення логістики – 23%, втрата клієнтів в результаті зміни їх місця перебування 62%, а також часткова або повна втрата постачальників – 26%. Припинили експорт і не змогли його відновити – 37% великого бізнесу, 35% – середнього бізнесу, 43% малих підприємств і 62% мікропідприємств. Всього лише за перші місяці війни прямі втрати бізнесу становили близько \$85 млрд. В результаті війни не працює майже половина бізнесу.

Наразі малі та середні підприємства можуть залучити кредитні кошти для оптимізації своєї роботи за програмою «5-7-9%» під 0% річних. Проте через значну кількість нюансів 28% підприємств не можуть скористатися цією програмою. Дана програма виявилася неефективною для новостворених підприємств, проте дуже корисною для підприємств, котрі вже давно перебувають на ринку.

Внаслідок порушеного грошового потоку на підприємстві і як результат – збільшення касового розриву, підприємства втратили прибуток та кваліфіковані (високооплачувані) кадри. Понад 20% найманих працівників було скорочено, 27% працівників отримали нижчі заробітні плати й понад 11,1% підприємців не бачать сенсу вести та розвивати бізнес в Україні.

Щоб нормалізувати ситуацію, стабілізувати, перш за все, свій фінансовий стан та управління грошима, пріоритетним завданням для бізнесу на сьогодні є пошук нових клієнтів. Мільйони людей після початку війни виїхали за кордон. Крім цього підприємства мають швидко змінювати свою пропозицію, відповідно до того, як швидко змінюється попит клієнтів. В результаті масових проблем з обігом грошових коштів, до бюджету надходить значно менше податків, через що постають проблеми із соціальними виплатами, програмами розвитку і підтриманні боєздатності української армії. Тому завершення війни наразі є головною потребою для бізнесу.

Література

1. Як не втратити клієнтів під час війни: поради бізнесу. URL: <https://24tv.ua/business/>
2. РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (CASH FLOW). КОРИСНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ. URL: <https://buduysvoe.com/publications>
3. Оптимізм у довгій перспективі — економічне середовище, кон'юнктура та ситуація на підприємстві. URL: <https://zn.ua/ukr/business/>
4. Стан та потреби бізнесу в умовах війни: результати опитування. URL: <https://cid.center/the-state-and-needs-of-business-in-wartime-survey-results/>.